Torsdagen, 6 oktober 2022

P9_TA(2022)0351

Den senaste tidens humanitära situation och människorättssituation i Tigray (Etiopien), särskilt för barnen

Europaparlamentets resolution av den 6 oktober 2022 om den senaste tidens humanitära situation och människorättssituation i Tigray (Etiopien), särskilt för barnen (2022/2858(RSP))

(2023/C 132/10)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av sina tidigare resolutioner om Tigray och Etiopien, särskilt resolutionerna av den 26 november 2020 ([1]) och av den 7 oktober 2021 ([2]),

— med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,

— med beaktande av den afrikanska stadgan om mänskliga rättigheter och folkens rättigheter,

— med beaktande av den fjärde Genèvekonventionen från 1949 om skydd av civilbefolkningen i krigstid och dess tilläggsprotokoll från 1977 och 2005,

— med beaktande av FN:s flyktingkonvention från 1951 och dess protokoll från 1967,

— med beaktande av rapporten av den 3 november 2021 från Etiopiska människorättskommissionen/kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter om den gemensamma utredningen av påstådda kränkningar av internationell människorättslagstiftning, humanitär rätt och flyktingrätt som begåtts av alla parter i konflikten i Tigrayregionen i Demokratiska förbundsrepubliken Etiopien, och Etiopiska människorättskommissionens rapport av den 11 mars 2022 om kränkningar av de mänskliga rättigheterna och internationell humanitär rätt i regionerna Afar och Amhara i Etiopien som begicks mellan september och december 2021,

— med beaktande av resolutionen från FN:s råd för mänskliga rättigheter av den 17 december 2021 om inrättande av en internationell expertkommission för mänskliga rättigheter för att genomföra en grundlig och opartisk utredning av påstådda kränkningar och övergrepp som begåtts i Etiopien sedan den 3 november 2020 av alla parter i konflikten,

— med beaktande av rapporten av den 19 september 2022 från den internationella expertkommissionen för mänskliga rättigheter i Etiopien,

— med beaktande av FN:s barnkonvention,

— med beaktande av Cotonouavtalet,

— med beaktande av artiklarna 144.5 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Denna 23 månader långa konflikt har utlöst en människoskapad kris och omfattande mänskligt lidande som helt skulle kunna undvikas. Den humanitära situationen i hela Etiopien är fortfarande dramatisk på grund av konflikten, torkan och de storskaliga interna tvångsförflyttningarna. Den 24 augusti 2022 bombade federala krigsflygplan en förskola i Mekelle i Tigray, där barn miste livet.

B. Efter att ha utlyst en humanitär vapenvila i mars 2022 hävde den federala etiopiska regeringen delvis den humanitära belägringen av Tigray, men bristen på grundläggande förnödenheter som livsmedel, läkemedel och bränsle finns kvar.

C. Utsatta grupper, särskilt kvinnor och barn, är de som lider mest av den pågående konflikten i Tigray och är i akut behov av skydd. Barnen i Tigray har drabbats hårt av effekterna av hungersnöd, våld, brist på medicinsk hjälp och utbildning, splittrade familjer, tvångsförflyttningar och konstant trauma.

([1]) EUT C 425, 20.10.2021, s. 132.
([2]) EUT C 132, 24.3.2022, s. 205.

D. Den 1 oktober 2022 bjöd Afrikanska unionen (AU) in både Etiopiens regering och myndigheterna i Tigray till fredssamtal som kommer att hållas i Sydafrika den 8 oktober 2022. Dessa fredssamtal ska ledas av AU:s särskilda representant Olusegun Obasanjo, med stöd av Kenyas tidigare president, Uhuru Kenyatta och Sydafrikas tidigare vice president Phumzile Mlambo-Ngcuk. Den 5 oktober 2022 godkände Etiopiens regering denna inbjudan.

E. Kvinnor och barn är kontinuerligt måltavlor för avsiktliga och oavsiktliga fall av bombningar, skjutningar, dödande och andra våldshandlingar i kriget och det etniska våldet som alla parter i konflikten gör sig skyldiga till.

F. Våldtäkt och annat sexuellt våld mot kvinnor och flickor är fortfarande utbrett bland alla krigförande parter utöver dödshot, etnisk svartmålning och tillfångataganden för sexuellt slaveri. Kvinnor och barn som lever som internflyktingar löper förhöjd risk att bortföras och bli föremål för handel för sexuellt utnyttjande.

G. I takt med att denna konflikt har utvecklats har den enda konstanta faktorn varit de många och allvarliga kränkningar av människorättslagstiftning, humanitär rätt och flyktingrätt som alla parter i konflikten uppges ha gjort sig skyldiga till. Närmare en halv miljon etiopier har dött till följd av våld och hunger, och över 1,6 miljoner människor har tvångsförflyttats på grund av denna konflikt. Sedan kriget började har hundratusentals civila tvångsförflyttats, utsatts för utomrättsliga avrättningar, sexuellt och könsrelaterat våld, godtyckliga massfängslanden, plundring, bortföranden, nekad tillgång till humanitärt bistånd och grundläggande tjänster, plundring av hjälpsändningar och avledande av hjälp till soldater.

H. Vart tredje Tigraybarn under 5 år och hälften av alla havande och ammande kvinnor är undernärda. Runt 20 miljoner människor är i behov av humanitärt bistånd i Etiopien, och närmare tre fjärdedelar av dem är kvinnor och barn. Etiopien upplever den värsta torkan sedan 1981, vilket gjort att uppskattningsvis 7,4 miljoner människor lever med mycket osäker livsmedelsförsörjning.

I. Andelen barn i Tigray som vaccineras rutinmässigt har störtdykt på grund av leveransbrist till följd av den blockad som de etiopiska styrkorna har infört. Dödliga sjukdomar som mässling, stelkramp och kikhosta är på uppgång.

J. Sammanlagt 1,39 miljoner barn i Tigray går miste om utbildning på grund av Etiopiens inbördeskrig. Tigrays utbildningssektor har lidit bestående skador på grund av antalet döda och graden av förstörelse i skolsystemet. 346 män och 1 798 kvinnor, sammanlagt 2 164 personer, i utbildningssektorn har dödats, inklusive studerande.

K. Sedan starten på konflikten har tillträdet till konfliktområden för humanitära organisationer systematiskt hindrats, trots upprepade uppmaningar från världssamfundet och människorättsorganisationer om att berörda parter måste beredas obehindrat, varaktigt och säkert tillträde. Biståndsarbetare utsätts för våld av alla parter i konflikten. Minst 23 biståndsarbetare har dödats sedan konflikten inleddes.

L. Tillgången till information i realtid har hindrats allvarligt av restriktioner som regeringen infört, bland annat genom att strypa kommunikationerna och förhindra rapportering om händelserna i Tigray samt i Afar- och Amhara-regionerna dit konflikten har spridits. Nedstängningen av kommunikationerna och inskränkningarna av oberoende observatörers fysiska tillträde till de drabbade konfliktområdena har allvarligt hämmat dokumentationen av människorättsbrott.

M. Den internationella expertkommissionen för mänskliga rättigheter i Etiopien offentliggjorde den 19 september 2022 en rapport med slutsatsen att det finns rimliga skäl att anta att parterna i konflikten har gjort sig skyldiga till krigsförbrytelser och kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna.

N. Eritrea har spelat en mycket destruktiv roll i denna konflikt och bidragit till att trappa upp den genom att gå in i konflikten i Tigray. Medieuppgifter om ett nytt intåg i norra Tigray har varit i svang sedan slutet av september 2022.

O. I september 2022 gav Tigreanska folkets befrielsefront och den etiopiska regeringen uttryck för sitt engagemang för en fredsprocess i Afrikanska unionens regi.

1. Europaparlamentet upprepar sin brådskande uppmaning om en omedelbar inställelse av fientligheterna och vapenvila i Tigray och grannregionerna utan förhandsvillkor.

2. Europaparlamentet efterlyser omedelbart, fullständigt, säkert och varaktigt humanitärt tillträde till alla dem som är drabbade av konflikten i regionen.

3. Europaparlamentet välkomnar varmt AU:s inbjudan till fredssamtal i Sydafrika den 8 oktober 2022. Parlamentet uppmuntrar alla parter att godta denna inbjudan och inleda dessa förhandlingar i god tro och i en anda av dialog, försoning och fred.

4. Europaparlamentet efterlyser en omedelbar återgång till konstitutionell ordning och inrättandet av en mekanism för att kontrollera vapenvilan. Parlamentet uttrycker sitt stöd för alla diplomatiska ansträngningar att få ett slut på den pågående konflikten i Etiopien, särskilt genom AU:s medling.

5. Europaparlamentet fördömer skarpt alla krigförande parters avsiktliga angrepp på civila och vissa krigförande parters rapporterade rekrytering av barn. Parlamentet erinrar om att avsiktliga attacker mot civila, angrepp på barn samt rekrytering och användning av barnsoldater utgör krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten.

6. Europaparlamentet fördömer de eritreanska styrkornas invasion i Tigray. Parlamentet fördömer de eritreanska styrkornas krigsförbrytelser och människorättskränkningar under kriget i Etiopien. Parlamentet uppmanar med kraft den eritreanska regeringen att dra tillbaka sina styrkor från Etiopien med omedelbar och permanent verkan och att säkerställa att ansvar utkrävs för dess krigsförbrytelser.

7. Europaparlamentet uppmanar alla myndigheter i Etiopien, i synnerhet den federala regeringen och de regionala regeringarna i Tigray, Amhara och Afar, att hålla sig till högsta människorättsstandarder, att i prioriterad ordning ta itu med de vidriga krigsförbrytelser som har begåtts mot de mest utsatta, särskilt barn och kvinnor, och att skydda sin ungdom i överensstämmelse med FN:s barnkonvention.

8. Europaparlamentet är bestört över rapporterna om våldtäkt och sexuella våldsbrott mot barn, kvinnor och män som har begåtts i oerhörd skala av alla krigförande parter. Parlamentet är djupt oroat över rapporterna om dödande och lemlästande av Tigray-, Amhara- och Afarbarn på etniska grunder, vilket utgör krigsförbrytelser och etnisk rensning.

9. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till styrkorna på alla sidor att respektera internationell människorättslagstiftning, internationell humanitär rätt och flyktingrätt. Parlamentet uppmanar Etiopiens federala regering och den regionala regeringen i Tigray att säkerställa att ansvar utkrävs av förövarna av krigsförbrytelser som begåtts under den pågående konflikten. Parlamentet trycker på behovet av samarbete mellan lokala och internationella aktörer, särskilt Etiopiska människorättskommissionen och FN:s råd för mänskliga rättigheter (UNHRC), för att säkra upprättelse för de överlevande och offren för alla former av krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten.

10. Europaparlamentet kräver att alla flickor och kvinnor ges tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Parlamentet uppmanar med kraft EU och medlemsstaterna att öka stödet till SRHR-tjänster, särskilt preventivmedel och tillgång till säker abort, med särskild uppmärksamhet ägnad åt att säkerställa tillgång i etiopiska regioner som är drabbade av krig och humanitär katastrof. Parlamentet uppmanar den etiopiska regeringen att fullgöra sitt åtagande att utreda de många allvarliga fallen av könsrelaterat våld i konflikten, som alla krigförande parter har gjort sig skyldiga till.

11. Europaparlamentet är bekymrat över rapporterna om en ökning av barnäktenskap, barnarbete, människohandel och transaktionssex som en desperat överlevnadsstrategi i etiopiska regioner som är drabbade av krig och humanitär katastrof.

12. Europaparlamentet manar till åtgärder mot bortförande av, handel med och exploatering av flyktingar och internflyktingar i Tigray, Amhara, Afar och Eritrea, och begär att bistånd och skydd ges till alla offer, utan åtskillnad på grundval av ras, etnicitet, nationalitet, funktionsnedsättning, ålder, kön eller sexuell läggning.

13. Europaparlamentet uppmanar med kraft EU och medlemsstaterna att öka stödet till akutrehabiliteringscenter för kvinnor och barn – däribland barn som är resultatet av våldtäkt – som ger skydd och rehabilitering åt personer som överlevt könsrelaterat våld, människohandel och sexuellt utnyttjande. Parlamentet betonar vikten av boenden, psykosociala tjänster och yrkesutbildning för de överlevande och efterlyser ytterligare stöd för befintliga boenden.

14. Europaparlamentet erinrar om att utomrättsliga avrättningar, påtvingade försvinnanden, godtyckliga frihetsberövanden, tortyr och misshandel, tvångsförflyttningar, sexuellt och könsrelaterat våld, våldtäkt och gruppvåldtäkt, attacker mot biståndsarbetare, attacker mot civil infrastruktur, såsom skolor och sjukhus, samt förstörelse och plundring av offentlig och privat egendom utgör krigsförbrytelser enligt folkrätten.

15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja inhemska initiativ för ansvarsutkrävande på grundval av tydliga, transparenta, effektiva och mätbara riktmärken, så att oberoende och opartisk rättvisa och ansvarsutkrävande säkerställs för offren och de överlevande.

16. Europaparlamentet fördömer skarpt bruket av svält som en krigföringsmetod. Parlamentet erinrar om att hindrande av livsmedelsleveranser och hälso- och sjukvård och vägran att ge tillgång till sådana tjänster utgör brott mot mänskligheten. Parlamentet erinrar om att humanitär hjälp och humanitärt bistånd bygger på principerna om humanitet, opartiskhet, neutralitet och oberoende.

17. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning om ett fullständigt återupprättande av grundläggande samhällsservice såsom elinfrastruktur, banktjänster, skolor och sjukhus och ett omedelbart upphävande av begränsningarna av telekommunikationerna i Tigray.

18. Europaparlamentet uppmanar nationella och regionala myndigheter att säkerställa att internflyktingar och flyktingar har rätt att återvända till sina hem eller bostadsorter i säkerhet och baserat på frivillighet och att inrätta en rättvis, tillgänglig och oberoende ersättningsmekanism för skadad eller förlorad bostad, egendom och mark. Parlamentet uppmanar med kraft EU och dess medlemsstater att bistå och hjälpa till med att organisera och övervaka återvändandet.

19. Europaparlamentet fördömer skarpt det faktum att undantagstillståndet har lett till etniskt motiverade gripanden, trakasserier, misshandel och angrepp mot journalister. Parlamentet kräver att alla journalister som fortfarande sitter frihetsberövade omedelbart försätts på fri fot och att yttrandefriheten säkerställs. Parlamentet uppmanar krigförande parter att säkerställa fri tillgång till pressen och att låta journalister bedriva sitt arbete i säkerhet.

20. Europaparlamentet uttrycker oro över säkerheten och välbefinnandet för oberoende biståndsarbetare i regionen. Parlamentet fördömer skarpt alla attacker mot biståndsarbetare och kritisk infrastruktur och det kontinuerliga beslagtagandet av FN:s humanitära förnödenheter.

21. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till den etiopiska regeringen att underteckna och ratificera Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen. Parlamentet framhåller behovet av en oberoende och opartisk mekanism för att hantera frågor om pågående kränkningar och ansvarsutkrävande.

22. Europaparlamentet uppmanar alla krigförande parter att omedelbart upphöra med fientligheterna och att nå en formell överenskommelse om vapenvila utan förhandsvillkor. Parlamentet upprepar sin uppmaning om en nationell dialog som måste vara så inkluderande, bred och transparent som möjligt och involvera företrädare för det civila samhället och oppositionspartierna för att uppnå målet att bli en verklig katalysator för försoning. Parlamentet uppmanar med kraft EU och dess medlemsstater att engagera sig fullt ut i fredsprocessen för att säkerställa trovärdiga framsteg i densamma.

23. Europaparlamentet noterar en viss positiv utveckling i landet, såsom den humanitära vapenvilan av den 24 mars 2022 och frigivningen av vissa politiska fångar, ökat humanitärt tillträde under vapenvilan och framför allt offentliga uttalanden från Etiopiens regering och Tigrays ledning om att de engagerar sig i fredssamtal i AU-regi.

24. Europaparlamentet välkomnar förlängningen av Olusegun Obasanjos mandat som AU:s höga representant för Afrikas horn. Parlamentet förväntar sig ytterligare uttalanden om den tilltänkta utnämningen av en trio bestående av högt uppsatta AU-medlare i syfte att prioritera ett avtal om en permanent vapenvila, obehindrat humanitärt tillträde till alla områden och ett omedelbart tillbakadragande av eritreanska styrkor samt underlätta ansvarsutkrävande och intern försoning. Parlamentet begär att dessa medlare utnämns utan dröjsmål.

25. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till EU och dess medlemsstater att vidta åtgärder för att skydda de mänskliga rättigheterna och att införa sanktioner mot förövare av människorättskränkningar via det globala systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter.

26. Europaparlamentet understryker att situationen för flyktingar i regionen fortsätter att försämras. Parlamentet uppmanar i detta avseende EU och alla dess medlemsstater att öka insatserna till förmån för vidarebosättning från regionen, tillhandahålla humanitära visum till dem som befinner sig i riskzonen och underlätta familjeåterförening. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att säkerställa faktisk tillgång till internationellt skydd i EU och säkerställa respekt för de grundläggande rättigheterna för personer som söker internationellt skydd i enlighet med EU-rätten och internationell rätt.

27. Europaparlamentet stöder kommissionens senareläggning av budgetstödsutbetalningar till den etiopiska regeringen sedan december 2020. Parlamentet uppmanar kommissionen att fortsätta med sitt livsuppehållande stöd till regionen, avsett för det civila samhällets organisationer och oberoende humanitära organisationer, och att öka ansträngningarna för att säkerställa barnens säkerhet. Parlamentet uppmanar kommissionen att ompröva sin begränsning av budgetstödet till genomförandeåtgärder för att göra det möjligt att fortsätta genomförandet av utvecklingsprojekt utanför konfliktområdet.

28. Europaparlamentet beklagar djupt att FN:s säkerhetsråd inte lyckats hantera situationen i Etiopien och regionen på ett effektivt sätt. Parlamentet uppmanar med kraft EU och dess medlemsstater att uppmana säkerhetsrådet att hålla regelbundna offentliga möten om Etiopien och regionen och att vidta meningsfulla och beslutsamma åtgärder för att säkerställa obehindrat humanitärt tillträde, möjliggöra skydd av civilbefolkningen, upphöra med och fördöma allvarliga kränkningar av folkrätten och säkerställa att ansvar utkrävs för illdåd.

29. Europaparlamentet erinrar om att UNHRC i sin resolution S-33/1 om människorättssituationen i Etiopien, som antogs den 17 december 2021, beslutade att tillsätta en internationell expertkommission för mänskliga rättigheter i Etiopien (ICHREE). Parlamentet uppmanar med kraft EU och dess medlemsstater att stödja adekvat anslagstilldelning från FN till ICHREE och uppmanar Etiopiens federala regering att underlätta obehindrat tillträde för ICHREE. Parlamentet uppmanar UNHRC att förlänga ICHREE:s mandat och att ge tillräckligt med tid, samt det tekniska bistånd och de budgetresurser som krävs, för att ICHREE ska kunna utföra sitt mandat utan tidsmässiga och geografiska begränsningar.

30. Europaparlamentet uttrycker sin erkänsla för iakttagelserna i rapporten från UNHRC:s internationella expertkommission för mänskliga rättigheter i Etiopien (A/HRC/51/46) av den 19 september 2022, som dokumenterar händelser där krigsförbrytelser begåtts. Parlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera och dra nytta av slutsatserna och rekommendationerna och uppmanar de etiopiska myndigheterna att erkänna dessa resultat i ett försök att återupprätta skyddet för de mänskliga rättigheterna och arbeta för att ge upprättelse åt offren för krigsförbrytelser. Parlamentet uppmanar vidare alla parter i konflikten att godkänna rekommendationerna i den gemensamma utredningen från FN:s människorättskontor och Etiopiska människorättskommissionen.

31. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Etiopiens federala regering och parlament, myndigheterna i Tigray, regeringen i Staten Eritrea, regeringarna i den mellanstatliga utvecklingsmyndigheten, Afrikanska unionen och dess medlemsstater, Panafrikanska parlamentet och den gemensamma parlamentariska AKS-EU-församlingen.